

**ОСОБЛИВОСТІ ПРОТІКАННЯ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ У
ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ПРОТЯГОМ ПЕРШОГО ТА
ДРУГОГО ПІВРІЧЬ 2022 РОКУ В М.УЖГОРОД**

Іваньо Н.В., Росул М.М., Кошмякова Т.В., Корабельщикова М.О.

*ДВНЗ «УжНУ», факультет післядипломної освіти та доуніверситетської
підготовки, кафедра терапії та сімейної медицини, м.Ужгород*

Ключові слова: внутрішньо переміщені особи, серцево-судинна система,
артеріальна гіпертензія

Вступ. 3 лютого 2022 року в Україні за рахунок агресії Російської Федерації з'явилась велика кількість українців, які вимушено покинули домівки через обстріли, руйнування осель, ведення активних бойових дій та отримали статус внутрішньо переміщених осіб (ВПО). ВПО є вразливими до багатьох неінфекційних хвороб, серед яких і серцево-судинні захворювання.

Мета. Вивчити особливості протікання артеріальної гіпертензії (АГ) у хворих із числа ВПО протягом першого та другого півріччя 2022 року в м.Ужгород.

Матеріали та методи. Дослідження проводилось на базі КНП «Ужгородська міська поліклініка» Ужгородської міської ради. Обстежено 99 хворих із числа ВПО, які звернулись за медичною допомогою до закладу. Усім хворим проводилось клінічне обстеження, визначався рівень офісного артеріального тиску (АТ), проводилось інструментальне обстеження (ЕКГ, ЕхоКГ, УЗД нирок за необхідності), призначалось лабораторне обстеження. За наявності АГ всім хворим визначалась стадія АГ за ураженням органів-мішеней, проводився аналіз лікування і, за необхідності, його корекція згідно існуючих стандартів.

Результати. З 99 оглянутих нами хворих із числа ВПО протягом 2022 року, левову частку склали хворі з АГ – 73 хворих (74%). Протягом першого півріччя за медичною допомогою звернулось 42 хворих із АГ (58%), протягом другого півріччя – дещо менше – 31 хворий (42%). Як у першому, так і в другому випадках серед хворих із АГ з числа ВПО переважали особи жіночої статі, всього 51 пацієнтка (70%). Середній вік хворих із АГ в першому півріччі склав ($54,4 \pm 8,5$) року, в другому півріччі – ($60,5 \pm 9,2$) років. Слід зауважити, що у 8% випадків підвищений АТ був виявлений вперше в житті, причому протягом першого півріччя у 7% пацієнтів, протягом другого півріччя тільки у 1% – у всіх випадках АГ I стадії. В той же час, протягом всього періоду спостереження за медичною допомогою переважно звертались ВПО з АГ II стадії: в першому півріччі – 28 хворих (38 %), у другому півріччі – 20 хворих (28 %). Хворих із АГ III стадії з числа ВПО зверталось у другому півріччі 14 %, а у першому півріччі – 12%. Пацієнти звертались за медичною допомогою у зв'язку з погіршенням самопочуття та дестабілізацією захворювання, що було пов'язано зі стресом за рахунок воєнного стану, вираженою розгубленістю, інколи відсутністю доступу до гіпотензивних препаратів, які використовувались раніше, фінансовими проблемами, відсутністю зв'язку з сімейним лікарем. Всім хворим із числа ВПО була проведена оцінка оптимальності лікування і, за необхідності, проведена її корекція, в тому числі з застосуванням програми реімбурсації «Доступні ліки».

Висновки. ВПО вразливі до багатьох неінфекційних захворювань і серед захворювань системи кровообігу левову частку пацієнтів в умовах стресової ситуації склали хворі з АГ. При цьому, більшість хворих із АГ з числа ВПО склали жінки. Всі хворі звертались до медичного закладу у зв'язку із суттєвим погіршенням самопочуття і дестабілізації раніше діагностованої АГ. Разом з тим, при обстеженні також були виявлені хворі з вперше діагностованою АГ, частка яких переважала протягом першого півріччя. Використання існуючих стандартів діагностики та лікування АГ є доцільним навіть в умовах воєнного стану.